

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1677/2023
14.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., Општина Бујановац, чији је пуномоћник Јелена Петровић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Комуналац“ Бујановац, чији је пуномоћник Миодраг Крстић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 99/2022 од 14.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 14.06.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 99/2022 од 14.12.2022. године у преиначујућем делу.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 99/2022 од 14.12.2022. године, ставом првим изреке, потврђена је пресуда Основног суда у Бујановцу П1 35/21 од 25.10.2022. године у ставовима првом и четвртном изреке и жалба туженог у том делу одбијена као неоснована. Ставовима другим, трећим и четвртим изреке, наведена првостепена пресуда преиначена је у ставовима другом, трећем и петом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да му за период од 05. септембра 2016. године до 05. септембра 2019. године, на име мање исплаћене накнаде трошкова за топли оброк исплати износ од 67.466,30 динара, и на име мање исплаћене накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора износ од 115.538,30 динара, са законском затезном каматом на појединачне одређене износе. Ставом петим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против наведене пресуде у делу којим је првостепена пресуда преиначена, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о посебној по члану 404. ЗПП.

Испитујући правноснажну пресуду донету у другом степену у побијаном делу, у складу са одредбама чл.403. став 2. тачка 2. и 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20), Врховни суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог на радном месту ..., почев од 29. децембра 1992. године, на неодређено време. Спорна права тужилац заснива на уговору о уређењу међусобних односа из радног односа који су странке закључиле дана 12. маја 2015. године, а по ком тужилац има право на спорне накнаде у висини одређеној Правилником о заради, накнади зараде и других примања у предузећу. Тужени је донео Правилник о зарадама, накнади зараде и другим примањима дана 06. априла 2015. године, те измене и допуне овог Правилника на дане 29. маја 2015. године и 05. априла 2019. године, у складу са којим општим актима је вештак извршио обрачун укупне висине спорног потраживања.

Са полазиштем на овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је закључио да тужилац основано потражује мање исплаћену накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у складу са Посебним колективним уговором, јер тужени ову накнаду у утврђеним износима није тужиоцу исплатио, а одлуком од 13. маја 2016. године је признато право на тражене исплате.

Другостепени суд није прихватио изнето правно становиште, позивајући се на одредбе чланова 1-4 Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Сл. гласник РС“, бр.116/14 - ступио на снагу 28. октобра 2014. године), којима је ограничено повећање примања из радног односа у јавном сектору. За права тужиоца меродавне су императивне одредбе Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса („Сл. гласник РС“, бр.25/00...123/07) и Закона о јавним предузећима („Сл. гласник РС“, бр.119/12...44/14), као и Уредба о начину и контроли обрачуна исплате зарада у јавним предузећима коју је Влада РС донела на основу овлашћења из наведених закона. Тужилац је у спорном периоду остварио права на накнаду за топли оброк и регрес за коришћење годишњег одмора према Програму, који је тужени донео уз сагласност оснивача и већа права му не припадају.

Разлози ревизије којима се указује на погрешну примену материјалног права нису основани.

Тужени је корисник буџетских средстава, па се на њега осим Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава који се примењују у спорном периоду, меродавне и одредбе Закона о буџету и Закона о буџетском систему, па обавезе које преузима морају одговорати апропријацији која му је одобрена за ту намену у одговарајућој буџетској години (члан 54. Закона о буџетском систему). Код буџетског финансирања плата код туженог није могуће применити корективно правило из члана 8. став 2. Закона о раду, јер је управо законом уређен начин утврђивања основица за плате. Због тога, и по схватању овог суда, одредбе Посебног колективног уговора донете након ступања на снагу Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника

јавних средстава, ништаве су и као такве не могу да производе правно дејство (ПКУ не може бити супротан закону на основу члана 103. ЗОО у вези члана 240. Закона о раду), због чега је другостепени суд правилно пресудио када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић